

Trips og ferskenbladlus i Force-roer

*Projektleder-assistent
Nika Jachowicz,
NBR Nordic Beet
Research*

*Projektleder
Anne Lisbet
Hansen,
NBR Nordic Beet
Research*

I 2020 er cirka halvdelen af det danske sukkerroearbejde tilsået med Force-bejdsede roer. Force-bejdsning beskytter mod jordboende skadedyr under

fremspiring, og efter fremspring kan der derfor blive behov for supplerende insekticidspøjtninger i roer, hvor forekomst af skadedyr overskrider bekæmpelsestærsklen. Det er vigtigt kun at behandle ved konstateret behov, dels for at minimere omkostninger og mindske forbrug af insekticider og dels for at skåne nyttedyr. Derfor er forekomst af skadedyr i Force-bejdsede roer fulgt ugentligt i en række udvalgte marker. Forekomst og varsling har kunnet følges på sukkerroer.nu, sukkerroer App og i SEGES registreringsnet.

Monitering og varsling

For at følge forekomst og skadetryk af skadedyr samt varsle for eventuel bekæmpelsesbehov og medvirke til

minimal og skånsom brug af insekticider har Nordic Sugar og NBR i 2020 monitoreret 13 marker i Danmark, fordelt på Lolland, Falster, Møn og Vest- og Sydsjælland. Med samme metode har der været monitoreret også i det sydlige Sverige i 24 marker. Alle marker var med Force-bejdsede roer og blev monitoreret en gang om ugen fra sidst i april indtil medio juli. En parcel blev afsat i hver mark, som ikke blev behandlet med insekticider. Hvis marken skulle behandles mod insekter, blev der anlagt en yderligere parcel, hvor vi kunne følge effekt af behandling. Planter blev undersøgt for skader både under og over jorden. Samtidigt blev andre vigtige faktorer noteret så som plantebestand og jordfugtighed.

Billede 1. Ferskenbladlus.

Billede 2. Fra venstre til højre: Stor blødvinge (*Cantharis fusca*), syvpletet mariehøne (*Coccinella septempunctata*) voksen og larve, og almindelig guldpøje (*Chrysoperla carnea*).

Trips og ferskenbladlus

April og maj månedens tørre og solrige forhold medførte gode vilkår for trips (*Thrips spp.*) i roerne. Trips suger saft fra undersiden af de unge blade, hvilket kan resultere i fortykkede og indad rullende blade, røde hjertesked og deforme planter. I år kunne man også se sugeskader på kimstænglen lige under jordoverfladen på opgravede planter. Det skyldes, at under de meget tørre forhold, opholdte tripsene sig nede under jordoverfladen. Kimstænglen blev da mørk og indsnøret.

Sidst i april (uge 18-19) kunne der observeres en svag tiltagende udvikling i angreb af trips i markerne. Enkelte steder var angrebet så kraftigt med skader på over 50 procent af planterne, at bekæmpelse blev anbefalet. Der var meget store forskelle i graden af angreb i monitoringsmarkerne, og de fleste steder var der ikke behov for bekæmpelse.

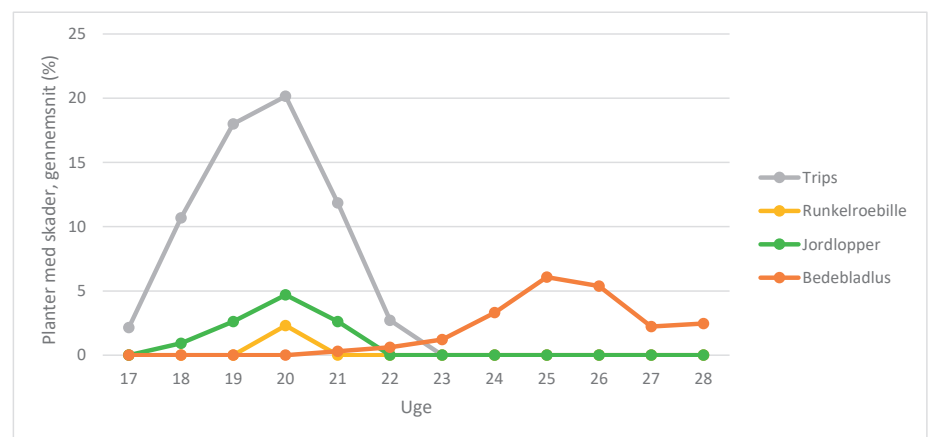
Angreb af trips toppede omkring midt maj (uge 20), hvorefter der endelig kom regn som fremskyndede væksten i roerne. Derved overkom planterne de følsomme stadier overfor trips. I Sverige var trips ikke et stort problem, til gengæld var der flere jordlopper (*Chaetocnema concinna*) end i Danmark, dog

ikke nok til at udløse behandling de fleste steder.

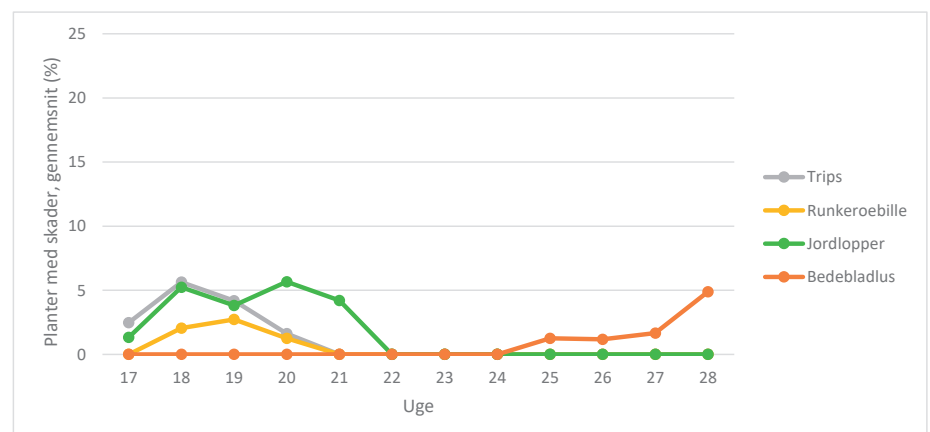
Midt i maj kunne der ses enkelte planter med begyndende minering af bedefluelarver (*Pegomya hyoscyami*), men ikke

i et omfang, hvor der var tale om behov for bekæmpelse.

Enkelte sorte bedebladlus (*Aphis fabae*) begyndte at vise sig midt i maj. Der blev dog kun få og langt i mellem.

Figur 1. Forekomst af trips, jordlopper, runkelroebiller og bedebladlus i skadedyrsmonitering 2020 i Danmark.

Figur 2. Forekomst af trips, jordlopper, runkelroebiller og bedebladlus i skadedyrsmonitering 2020 i Sverige.

Størst forekomst blev set i midt juni (uge 25) på 6 procent planter i gennemsnit, og dermed langt fra bekæmpelsestærsklen på 50 procent planter med kolonisering. I Sverige toppede forekomst af bedebladlus ved midsommer (uge 26), men her var der også kun svage angreb med 5 procent planter med lus i gennemsnit.

Til gengæld blev der midt i juni (uge 24) fundet de første grønne ferskenbladlus (*Myzus persicae*), som blev observeret et enkelt sted ud af de 13 monitoringssteder, og her var forekomsten tæt på bekæmpelsestærsklen.

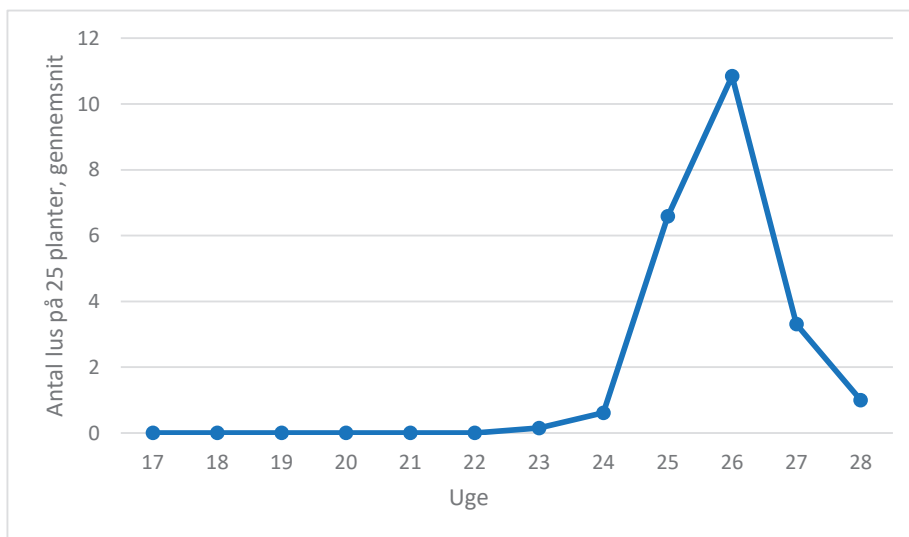
Ferskenbladlus kan findes som enkelte individer eller i mindre kolonier, oftest på undersiden af de mellemstore blade (billede 1). Faren ved ferskenbladlus er, at de kan overføre virusgulsot til roerne, som kan give væsentlige udbyttetab til følge. Bejdsning med Gaucho beskytter normalt mod ferskenbladlus og dermed virusgulsot, men Force-bejdsning bekæmper ikke bladlus. Ved supplerende marksprøjtninger mod ferskenbladlus forventes det, at pyrethroider har svag effekt på grund af resistens i bladlusene, og derudover skades nyttedyr af pyrethroider. En enkelt behandling med

Pirimor er tilladt, og derudover kom der 19. juni tilladelse til at bruge Tepeki og Movento til mindre anvendelse i sukkerroer. Godkendelsen blev kun givet i 2020.

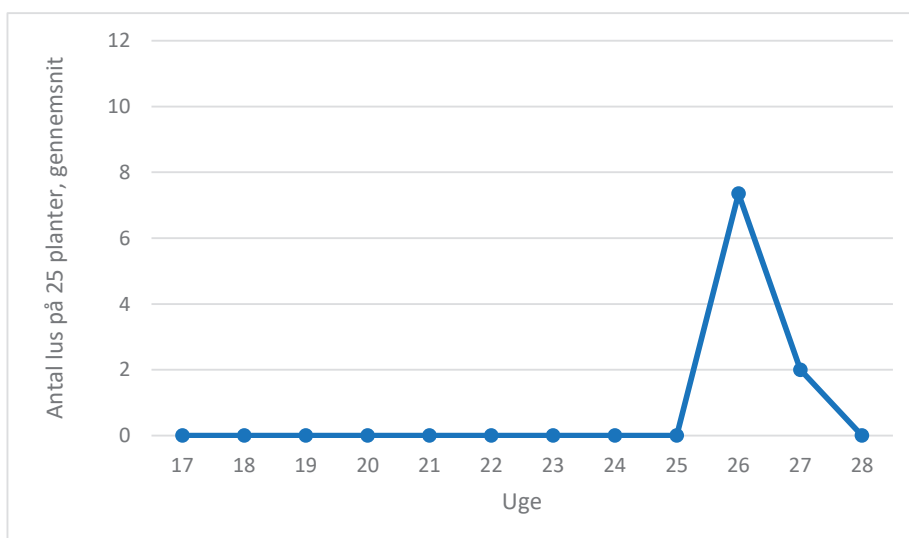
Midt til sidst i juni (uge 25, 26) blev ferskenbladlus fundet med forekomst over bekæmpelsestærsklen med mere end en lus pr. plante på Sydøstlolland og mindre forekomst andre steder i Force-bejdsede marker. Sidst i juni var forekomst af ferskenbladlus mange steder faldende, uden at der er foretaget bekæmpelse, hvilket måske skyldtes det køligere vejr. Ved smitte med virusgulsot kan symptomer ses efter cirka en måneds tid. Ved monitorings afslutning i uge 28 var der endnu ikke konstateret begyndende forekomst af virusgulsot i roemarkerne. Også i Sverige blev der fundet mindre forekomst af ferskenbladlus i 2020.

Nyttedyr

Både i Danmark og i Sverige kunne man fra midt maj og i juni se en hel del af den billeart, der hedder stor blødvinge (*Cantharis fusca*) – biller, som betragtes som generalister (billede 2). Billens larver lever hovedsagelig af mindre insekter, mens voksne biller spiser mest nektar og pollen, dog kan de også spise bladlus og andre mindre insekter. Selvom der ikke var så mange som sidste år, var mariehøns og deres larver også til stede i marken i år. For de fleste arter af mariehøns gælder det, at begge livsstadier lever primært af bladlus, hvor en voksen bille kan spise op til 50 bladlus per dag. Mariehøns kan derfor lave en væsentlig forskel, når det kommer til at holde bladlus-populationen nede. Det er derfor vigtigt at undgå at sprøjte med pyrethroid indtil skadetærsklen er overskredet. På den måde skåner man nyttedyrene, og de hjælper med til at holde skadetrykket ned. ■

Figur 3. Forekomst af ferskenbladlus i skadedyrsmonitoring 2020 i Danmark.

Figur 4. Forekomst af ferskenbladlus i skadedyrsmonitoring 2020 i Sverige.